

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اجاره رحم

(از منظر فقہ و حقوق موضوعه ایران)

مؤلفین :

اسلام باباخانی - حسین کاکوند - مریم جعفرپور

انتشارات مدیر فلاح

سرشناسه	: باباخانی ویزنانی، اسلام، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام	: اجاره رحم (از منظر فقه و حقوق موضوعه ایران) / مولفین اسلام
پدیدآور	: باباخانی، حسین کاکاوند، مریم جعفرپور.
مشخصات نشر	: کرج: مدیر فلاح، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۸۱-۰۸-۵۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مادری رحمی (فقه)
موضوع	: مادران جایگزین -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	: تلقیح مصنوعی انسان (فقه)
شناسه افزوده	: کاکاوند، حسین، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	: جعفرپور، مریم، ۱۳۶۳ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ۱۵ب۱۶م/۱۹۸/۶BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۷۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۰۸۴۹۱

نام کتاب: اجاره رحم (از منظر فقه و حقوق موضوعه ایران)
پدید آورندگان: اسلام باباخانی، حسین کاکاوند، مریم جعفرپور

ناشر: مدیر فلاح

۱۳۹۴ اول: چاپ نوبت

تعداد صفحه: ۲۵۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک ۵-۰۸-۷۹۸۱-۶۰۰-۹۷۸

مرکز بخش: انتشارات مدیر فلاح

نشانی: کرج میدان امام حسین خیابان شهید خراسانی پ-۴۴ تلفن ۰۲۶۳۲۸۱۶۱۳۷ همراه

: ۰۹۱۲۱۵۰۷۶۳۶

Email : r.modirfallah@yahoo.com

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
چکیده.....	۱.....

فصل اول : کلیات

مبحث اول : مقدمه.....	۲.....
مبحث دوم : بیان مسأله.....	۴.....
مبحث سوم : تعریف اصطلاحات.....	۸.....
مبحث چهارم : پیشینه اجاره رحم.....	۱۳.....

فصل دوم : احکام فقهی و حقوقی اجاره رحم

مبحث اول : اجاره رحم.....	۱۶.....
گفتار اول : اهمیت ازدواج و فرزند آوری از دیدگاه روایات.....	۱۶.....
گفتار دوم : بی فرزندی، واکنش ها و راه حل های پیشنهادی.....	۱۸.....
بند اول : بالابردن آستانه تحمل زن و شوهر.....	۲۰.....
بند دوم : پذیرش فرزند خواندگی.....	۲۱.....
بند سوم : ازدواج مجدد.....	۲۸.....
بند چهارم : فراهم آوردن زمینه باروری.....	۳۰.....
گفتار سوم : سابقه فقهی و حقوقی اجاره رحم.....	۳۲.....

۳۲.....	بند اول : شرایط عقد اجاره.....
۳۳.....	بند دوم : سابقه فقهی اجاره رحم.....
۳۷.....	بند سوم : سابقه حقوقی اجاره رحم.....
۴۳.....	گفتار چهارم : دلایل رجوع به حالت مادر جانشین.....
۴۴.....	بند اول : ناباروری.....
۴۵.....	بند دوم : وضعیت سلامتی زن.....
۴۵.....	بند سوم : نقص های ژنتیکی.....
۴۶.....	بند چهارم : دلایل اجتماعی.....
۴۶.....	گفتار پنجم : مشروعیت یا اعتبار اجاره رحم از دیدگاه فقه و حقوق.....
۴۹.....	بند اول : دیدگاه فقه.....
۵۴.....	بند دوم : دیدگاه حقوقدانان.....
۶۰.....	گفتار ششم : جایگاه قرارداد (اجاره رحم) در حقوق ایران.....
۶۷.....	گفتار هفتم : اعتبار و ضمانت اجرای قراردادهای اجاره رحم.....

فصل سوم : احکام فقهی حقوقی اجاره رحم

۸۴.....	مبحث اول : طرح بحث.....
۶۴.....	مبحث دوم : احکام تکلیفی اجاره رحم.....
۹۰.....	گفتار اول : تلقیح میان زن و شوهر و حمل آن توسط صاحب تخمک.....
۹۲.....	بند اول : دلیل معتقدین به جواز.....

بند دوم : دلیل قول مشهور.....	۹۷
گفتار دوم : حکم تلقیح به حسب عوارض آن.....	۱۰۳
گفتار سوم : احکام فرزند حاصل از تلقیح.....	۱۰۷
بند اول : تلقیح مصنوعی با نطفه غیر شوهر.....	۱۱۰
بند دوم : حکم طفل در تلقیح مصنوعی با نطفه غیر شوهر.....	۱۱۳
الف - رابطه طفل با مادر.....	۱۱۳
ب - رابطه طفل با صاحب نطفه.....	۱۱۵
ج - رابطه طفل با شوهر زن.....	۱۱۷
بند سوم : راهکارهای مشروع.....	۱۲۶
مبحث سوم : احکام وضعی اجاره رحم.....	۱۲۸
گفتار اول : ماهیت نسب.....	۱۲۸
بند اول : اصطلاح حقوقی نسب.....	۱۲۸
بند دوم : نسب در حقوق تطبیقی.....	۱۳۲
گفتار دوم : امارات اثبات نسب مشروع.....	۱۳۳
بند اول : قاعده فراش در فقه امامیه.....	۱۳۵
بند دوم : قاعده فراش در حقوق تطبیقی.....	۱۳۹
گفتار سوم : نسب طفل حاصل از لقاح مصنوعی بوسیله اسپرم شوهر در حقوق ایران و حقوق تطبیقی.....	۱۴۰
بند اول : تلقیح مصنوعی در حقوق ایران.....	۱۴۰
بند دوم : تلقیح مصنوعی در حقوق تطبیقی.....	۱۴۲
گفتار چهارم : نسب طفل حاصل از لقاح مصنوعی بوسیله اسپرم	

مرد اجنبی.....	۱۴۳
گفتار پنجم : رابطه نسبی طفل ناشی از لقاح مصنوعی با مادر طبیعی خود (زن ملقوحه).....	۱۴۹
بند اول : رابطه نسبی طفل ناشی از لقاح مصنوعی با مادر طبیعی خود در حقوق ایران.....	۱۴۹
بند دوم : رابطه نسبی طفل ناشی از لقاح مصنوعی با زن ملقوحه در حقوق تطبیقی	۱۵۰
مبحث چهارم : آثار نسب.....	۱۵۱
گفتار اول : حضانت.....	۱۵۱
گفتار دوم: ولایت قهری.....	۱۵۲
گفتار سوم :الزام به انفاق	۱۵۳
بند اول : نفقه برای حمل (جنین فراکاشته شده در رحم مادر جانشین).....	۱۵۸
بند دوم : نتیجه.....	۱۶۲
گفتار چهارم : توارث.....	۱۶۴
بند اول : توارث در حالت رحم جایگزین.....	۱۷۲
الف- حالت جانشینی در بارداری.....	۱۷۲
ب- جانشینی با باروری مصنوعی.....	۱۷۴
بند دوم : تطبیق برخی از مقررات قانون مدنی در مورد ارث با حالت رحم جایگزین.....	۱۷۵
گفتار پنجم : وصیت.....	۱۷۶

- گفتار ششم : تکالیف راجع به اخذ شناسنامه..... ۱۸۱
- بند اول : ثبت تولد اطفال..... ۱۸۱
- بند دوم : ضوابط اعلام تولد و ثبت رسمی آن..... ۱۸۲
- بند سوم : ثبت تولد اطفال متولد از مادر جانشین..... ۱۸۴
- الف-حالت جانشینی در بارداری..... ۱۸۴
- ب- حالت جانشینی با باروری مصنوعی..... ۱۹۰
- مبحث پنجم : انحلال قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۴
- گفتار اول : اسباب انحلال..... ۱۹۵
- گفتار دوم : آثار انحلال..... ۱۹۶
- بند اول : انحلال ارادی قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۷
- الف- شرط فسخ قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۷
- ب- اقاله قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۸
- بند دوم : انحلال قهری قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۸
- الف- شرط انفساخ قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۸
- ب- فوت و حجر در قرارداد اجاره رحم..... ۱۹۹

فصل چهارم : بررسی احکام معاملاتی رحم جایگزین

- گفتار اول : ضرورت قرارداد استفاده از رحم زن..... ۲۰۰
- گفتار دوم : اقسام قرارداد استفاده از رحم زن..... ۲۰۱
- گفتار سوم : نحوه تعیین و مرحله بندی تعهدات..... ۲۰۱
- گفتار چهارم : وضعیت حقوقی قرارداد استفاده از رحم زن

دیگر.....	۲۰۳
بند اول: قصد و رضای طرفین.....	۲۰۳
بند دوم: اهلیت طرفین.....	۲۰۴
بند سوم: موضوع معامله.....	۲۰۵
بند چهارم: شرایط صحت مورد معامله.....	۲۰۶
الف- معلوم و معین بودن.....	۲۰۷
ب- مقدور بودن.....	۲۰۹
ج- مشروع بودن.....	۲۱۱
گفتار پنجم: دیدگاه فقها در مورد استفاده از رحم زن	
دیگر.....	۲۱۴
بند اول: دیدگاه موافقان.....	۲۱۴
بند دوم: دیدگاه مخالفان.....	۲۱۵
گفتار ششم: ماهیت قرارداد استفاده از رحم زن.....	۲۲۳
گفتار هفتم: آثار قرارداد استفاده از رحم زن.....	۲۲۳
بند اول: آثار قرارداد نسبت به متعاملین.....	۲۲۴
الف- تکالیف زوجین نسبت به زن صاحب رحم.....	۲۲۴
ب- حقوق زوجین نسبت به زن صاحب رحم.....	۲۲۵
ج- تکالیف زن صاحب رحم نسبت به زوجین.....	۲۲۵
د- حقوق زن صاحب رحم نسبت به زوجین.....	۲۲۷
بند دوم: حقوق جنین و تکالیف طرفین قرارداد نسبت به	

آن.....	۲۲۷
بند سوم : استناد به قرارداد استفاده از رحم زن در برابر اشخاص	
ثالث.....	۲۲۹
بند چهارم : تاثیر قرارداد در تعیین نسب.....	۲۳۱

فصل پنجم نتیجه گیری و پیشنهادات

مبحث اول : نتیجه گیری.....	۲۳۴
مبحث دوم : پیشنهادات.....	۲۳۸

فهرست منابع و مآخذ

منابع فارسی.....	۲۴۳
منابع عربی.....	۲۴۶
سایر منابع.....	۲۵۱
منابع لاتین.....	۲۵۴

چکیده

یکی از پدیده‌های نوین جامعه بشری صاحب فرزند شدن از طریق رحم اجاره‌ای می‌باشد که طی آن بانویصاحب رحم، نطفه یا جنین فرد دیگری را در رحم خود حمل میکند و پس از طی دوران بارداری و زایمان، بر مبنای قراردادی از پیش منعقد شده، نوزاد حاصل را به زوج صاحب گامت تحویل میدهد. در این مورد در قوانین حقوقی بیشتر کشورها از جمله ایران کمتر سخنی به میان آمده است، از این رو نوشتار حاضر در تلاش است تا با تحقیق و مطالعه بیشتر در منابع فقهی و حقوقی به تبیین احکام حقوقی اعزاز نسب، ارث، وصیت نفقه، حضانت و ولایت مربوط به این گونه افراد پرداخته و بدین وسیله ضمن رعایت حقوق آنان از وجود فرزندانی بی‌هویت و گاه بیسرپرست در جامعه جلوگیری نماید. برای تحقق این اهداف در آخر کتاب پیشنهاداتی نیز در حیطه قانونگذاری جهت قانونی ساختن این امر در قوانین ایران اسلامی ارائه شده است.

واژگان کلیدی:

تلقیح مصنوعی، اجاره رحم، رحم جایگزین، مادر جانشین، جانشینی، نسب، نفقه، ارث.